

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIT**

Mgr. Miroslav Palička, PhD.

Mapa a glóbus – pracovné listy

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava

Autor UZ: Mgr. Miroslav Palička, PhD.

Kontakt na autora UZ: Základná škola, Z. Nejedlého 2, 052
01 Spišská Nová Ves

Názov: Mapa a glóbus - pracovné listy

Rok vytvorenia: 2014

Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Agata Ilavská

ISBN 978-80-565-0700-1

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

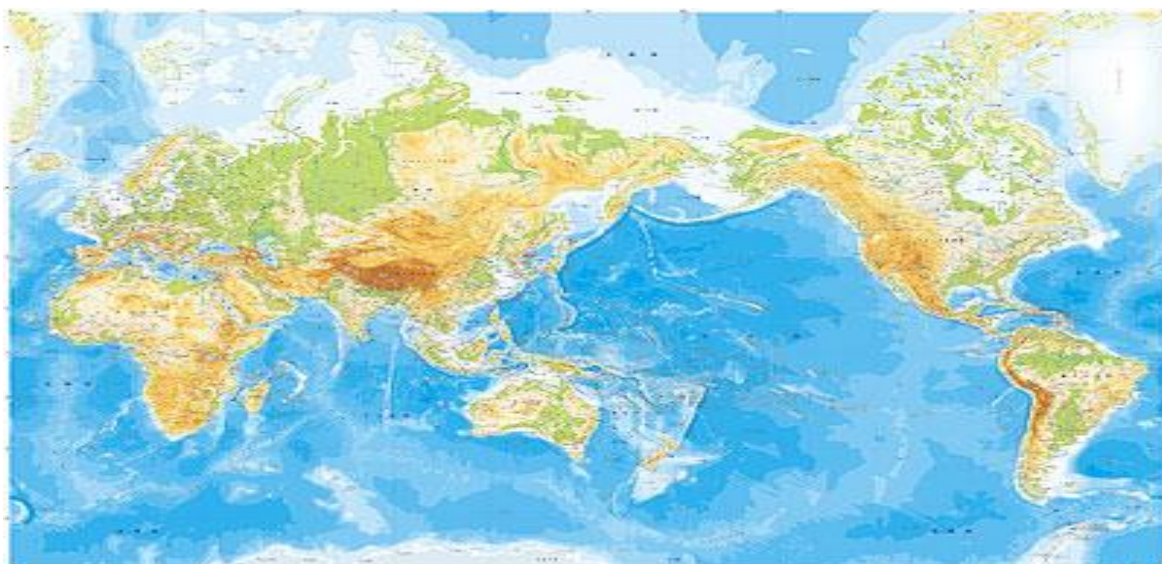
Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

OBSAH

ÚVOD	4
Úvodná strana	5
Pracovné listy	6
Použitá literatúra a zdroje obrázkov	17

ÚVOD

Geografia je prudko rozvíjajúca sa veda, v ktorej neustále pribúdajú nové a nové poznatky. Pre žiakov základnej školy však nie je dôležitý rozsah, ale najmä kvalita osvojených vedomostí. Tie sú u žiakov hlbšie a trvalejšie hlavne vtedy, keď sa aktívne zapájajú do vyučovacieho procesu, a tak spoznávajú praktický význam sprístupňovaných poznatkov. Vhodným prostriedkom na aktivizáciu žiakov vo vyučovacom procese sú pracovné listy. Vytvoril som súbor pracovných listov na tematický celok Mapa a glóbus. Obsahujú rôzne typy úloh, ktoré môžu žiakom pomôcť rozšíriť si svoje poznatky a zároveň pomôcť kolegom učiteľom naplno využiť celých 45 minút vyučovacej hodiny. Tento učebný zdroj je určený žiakom piateho ročníka, ako učebný materiál na hodiny geografie, ktorý odporúčam využiť napr. v úvodnej časti vyučovacej hodiny, na zamestnanie žiakov počas kontroly a overovania vedomostí, pred sprístupňovaním nového učiva, na zhrnutie a upevnenie nových poznatkov, na rozvíjanie tvorivej práce žiakov ako aj pri domácej práci žiaka.

Mapa a glóbus

Pracovní listy

Mgr. Miroslav Palička, PhD.

1. Čo je glóbus?

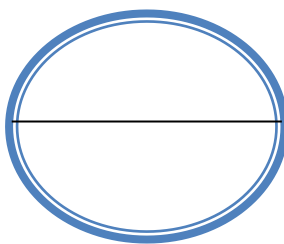
.....

.....

2. Dopln chýbajúci text.

Na obrázku je znázornená zemepisná súradnica, ktorá sa nazýva, označuje sa stupňom ° a rozdeľuje Zem na..... apologuľu.

3. Skús si spomenúť, aké sú dôkazy guľatosti Zeme?

.....

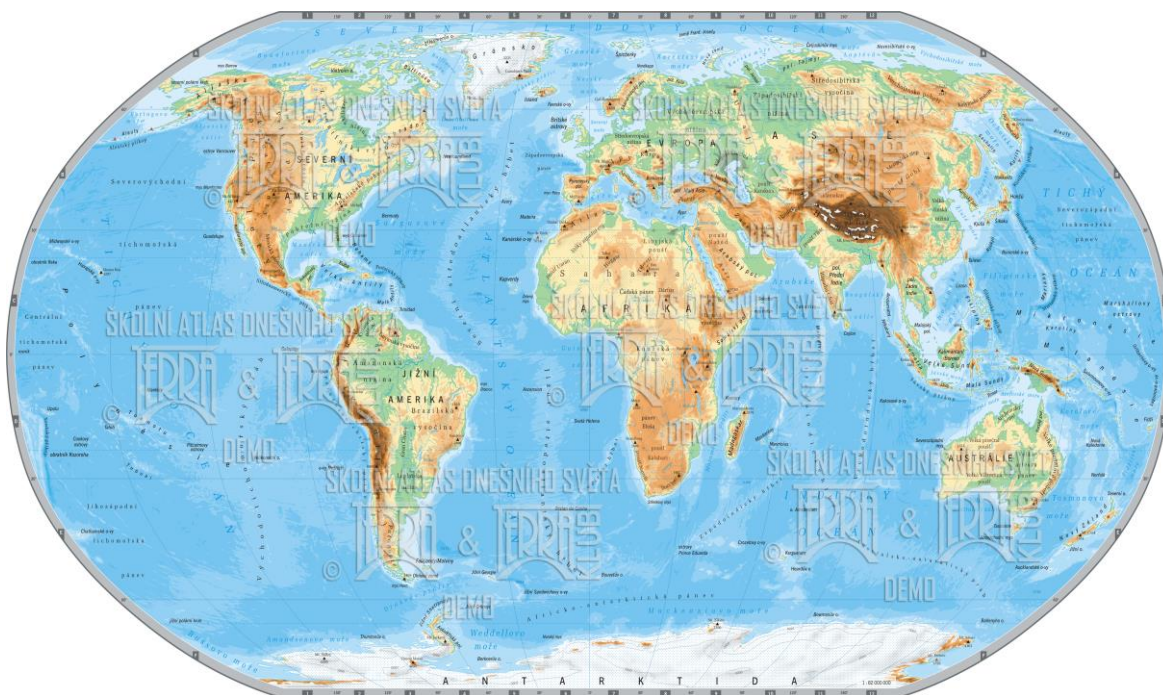
.....

.....

4. Doplň tabuľku.

názov v slovenčine	slov. označenie	názov v angličtine	angl. označenie
sever	S	North	N
		South	
		West	
		East	

5. Vyznač na mape sveta: rovník, obratník raka, obratník kozorožca

6. Doplň.

Hlavný poludník sa nazýva, prechádza dvoma zemskými bodmi, ktoré sa nazývajú, a sú nimi
a

7. Pravda: áno / nie

Rovník je najdlhšia rovnobežka.	áno/nie
Ravnobežky majú tvar polkružníc.	áno/nie
Obratníky sú najchladnejšie oblasti na Zemi.	áno/nie
Všetky poludníky sú rovnako dlhé.	áno/nie

8. Zisti čo najpresnejšie, ktorý poludník a ktorá rovnobežka prechádzajú nasledovnými štátmi:

- Česká republika:
- Lichtenštajnsko:
- Slovinsko:
- Rakúsko:
- Švajčiarsko:
- Andora:

9. Čo je mapa?

.....

.....

.....

10. Aké poznáme tri druhy máp?

-
-
-

11. Akou farbou sú na mape znázornené:

- a/ nížiny
- b/ pohoria
- c/ oceány

12. Prirad' k pologuliám rovnobežky (*obratník Kozorožca, obratník Raka, severný polárny kruh, južný polárny kruh*), ktoré sa na nej nachádzajú:

Severná pologuľa:

.....

Južná pologuľa:

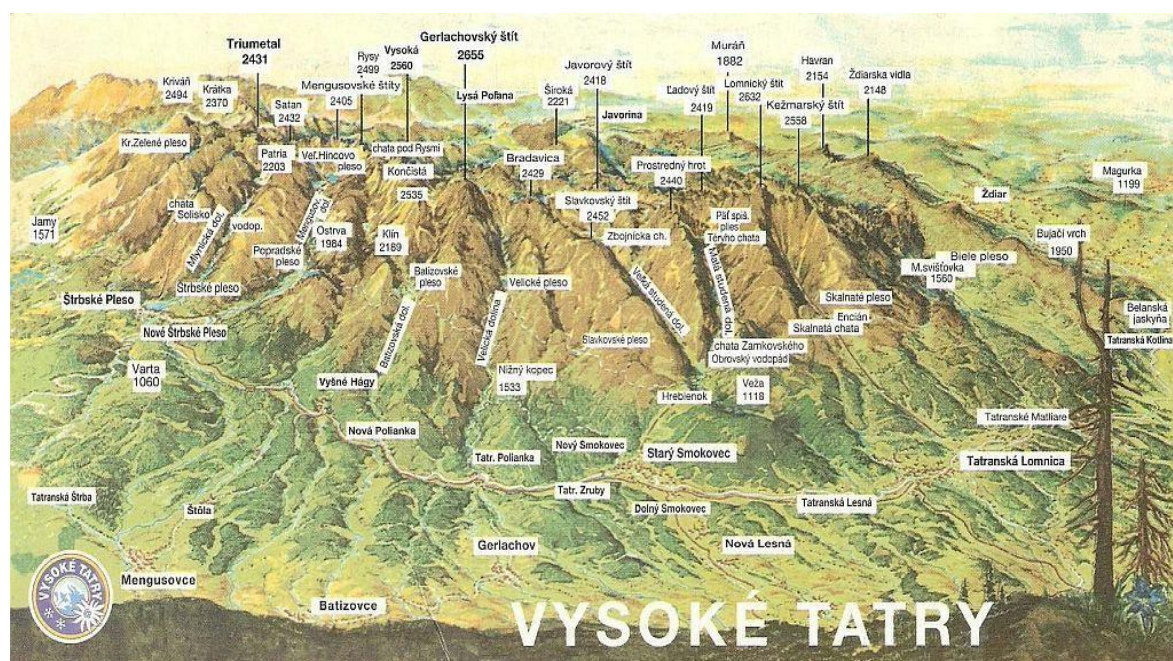
.....

13. Pozorne si prečítaj nasledujúci text a nájdi v ňom 5 chýb. Prečiarkni ich a nahraď správnymi tvrdeniami.

Glóbus pravidelne využíva takmer každý, keď sa ocitne na neznámom mieste, alebo pri ceste na dovolenku a potrebuje sa zorientovať. Pri cestovaní do hôr je dobré mať pri sebe automapu. Farby sú na všetkých druhoch máp rozdielne. V geografii sa najviac využívajú plastické mapy, ktoré sú v atlasoch. Mestá a dediny nemajú na mape veľký význam.

14. Aký druh mapy sa ti najviac hodí:

- a) Pri spoznávaní veľkomesta v zahraničí:
- b) Pri výlete vo Vysokých Tatrách:
- c) Pri získavaní informácií o našej Európe?

15. Doplň chýbajúci text:

Na mapách je vyznačená mapy. Pomocou nej môžeme jednoducho určiť dvoch miest na nej vyznačených. Mierka mapy nám umožňuje určiť podľa vzdialenosti na mape alebo na glóbose vzdialenosť v

16. Vysvetli, prečo je na mape Slovenska vyznačené mesto Spišská Nová Ves a na mape Európy nie?

.....
.....
.....
.....

17. Podľa grafickej mierky je 6 cm na mape 16 km v skutočnosti. Keď sú dve miesta vzdialené v skutočnosti 50 km, akú vzdialenosť medzi nimi by si mal odmerať na mape?

.....

18. Nájdi miesta pomocou geografických súradníc:

- a) 20° s. š., 60° v. d. (more)
b) 60° s. š., 80° z. d. (záliv)
c) 0° š., 100° v. d. (ostrov)
- d) Obratník Kozorožca, 60° z. d. (štát)
e) 40° s. š., 76° z. d. (mesto)
f) 70° s. š., 110° z. d. (ostrov)
- g) 50° s. š., 0° d. (prieliv)
h) Severná polárna kružnica, 5° v. d. (more)
i) 40° s. š., 32° v. d. (mesto)

19. Zisti čas na danom mieste:

- A) Bratislava: 8:00 hod. Londýn: hod.
B) New York: 15:00 hod. Bratislava: hod.
C) Sydney: 17:00 hod. Madagaskar: hod.

20. Vysvetli, prečo bolo potrebné zaviesť jednotný svetový čas.

.....

.....

.....

21. Vymenuj aspoň 3 štáty, ktoré majú viac časových pásiem.

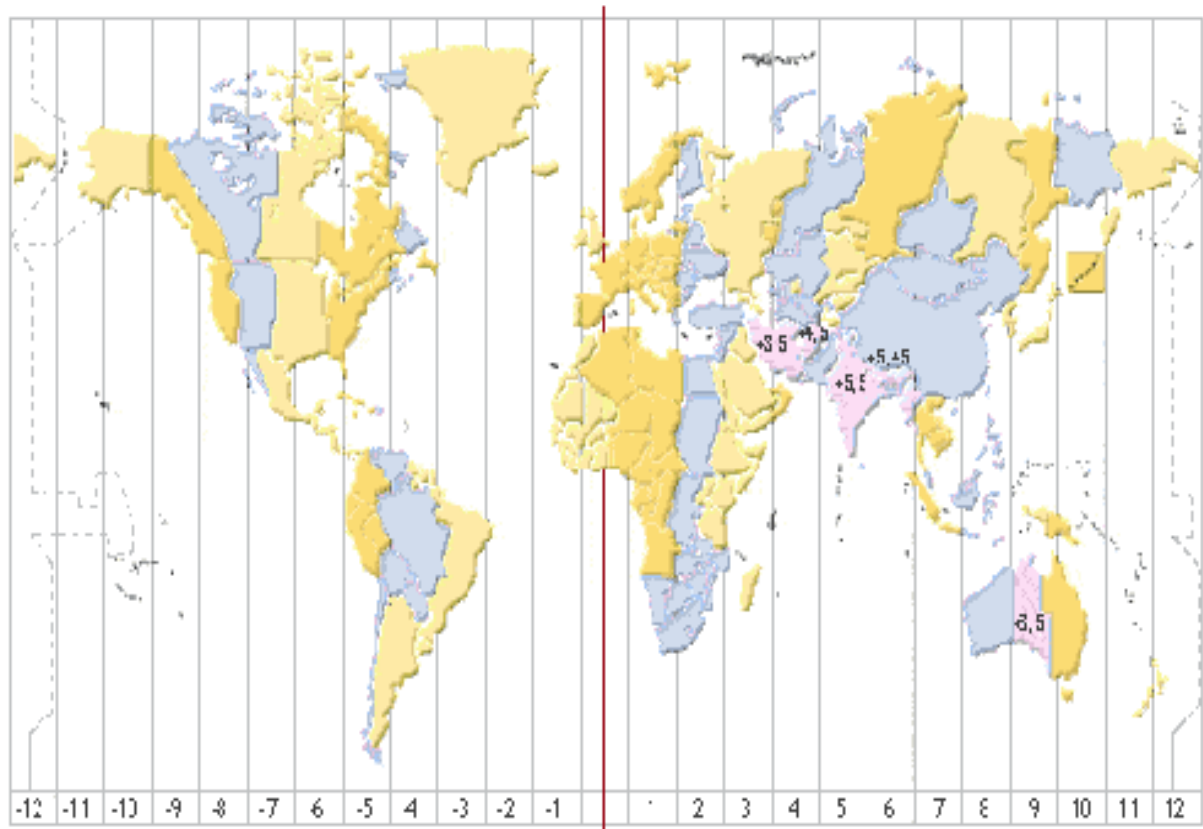
-
-
-

22. Vypočítaj, koľko hodín bude:

a/ v bode A, ak v bode B je 14.00 hod.

b/ v bode C, ak v bode D je 21.00 hod.

- c/ v bode E, ak v bode F je 09.00 hod.
- d/ v bode G, ak v bode H je 03.00 hod.
- e/ v bode I, ak v bode J je 12.00 hod.

23. Vyber správnu odpoveď.

Svetový čas je daný:

- a) obratníkom raka
- b) obratníkom kozorožca
- c) nultým poludníkom

Smerom na východ, od tohto poludníka je potrebné k svetovému času:

- a) pripočítat' hodinu

b) odpočítať hodinu

c) vydeliť hodinu

Na Slovensku používame:

a) západoeurópsky čas

b) stredoeurópsky čas

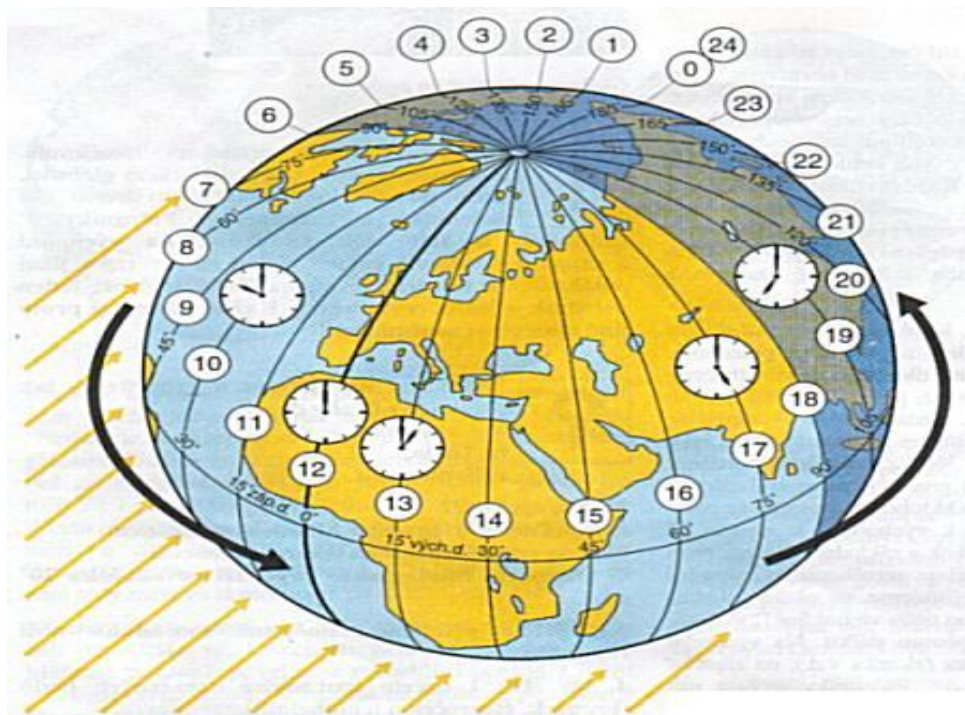
c) západoeurópsky čas

Na 180 poludníku sa okrem času mení aj:

a) dátum

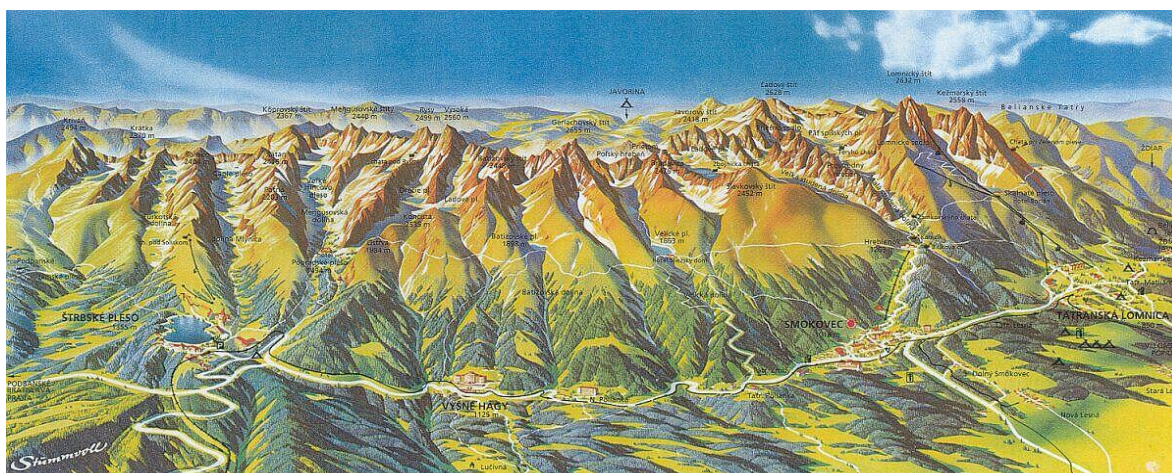
b) počasie

c) klíma

24. Zisti nadmorskú výšku vrchov Vysokých Tatier:

- Kriváň:
- Slavkovský štít:
- Kôprovský štít:

25. Stručne vysvetli, ako sa treba obliecť, keď idete do prírody (vhodná obuv, pomôcky....).

.....

.....

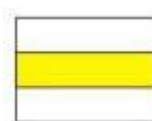
.....

.....

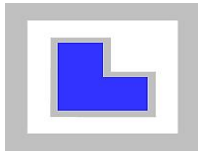
26. Čo znamenajú nasledovné turistické značky?

.....

.....

Použitá literatúra a zdroje obrázkov:

Mapa sveta

<http://atlas.terra-klub.cz/upload/soubor/original/15-fg-svet.png>

Glóbus

http://www.mapysveta.sk/images/007012_Magnificus_37cm_big.jpg

Mapa

<http://www.kardioklub.biznisweb.sk/domain/kardioklub/files/aktuality/mapa1.jpg>

Mapa Tatier

<http://silkaz.weblahko.sk/vysoke-tatry-001.jpg>

Mierka mapy

http://www.cdb.sk/files/img/cdb_cinnosti/casto-kladene-otazky/typy-map/sr_100.png?w=500

New York

<http://www.newyork.sk/wp-content/uploads/2013/03/new-york.jpg>

Bratislava

http://www.blaguss.sk/media/Grafiken/bratislava_166862.jpg

Sydney

<http://media.au.timeout.com/contentFiles/image/syd-venues/theatre/sydney-opera-house-482x298.jpg>

Časové pásma

http://www.zsdoobrichovice.cz/programy/zemepis/casova_pasma/soubory/cas%20pasma%20eu.jpg

Časové pásma- Zem

http://www.zsdoobrichovice.cz/programy/zemepis/casova_pasma/soubory/casova%20pasma.jpg

Vysoké Tatry

<http://www.slovakiatravel.sk/images/map/leto.jpg>

Turistické značky:

<http://www.teplce.sk/pcdata/editor/Image/obr/turisticke%20znacky/zlta.jpg>

<http://www.kst.sk/images/stories/skrovina/znacky/zrucanina.jpg>

http://www.tom1301.cz/imgs/tur_znacky/tz12.jpg